УТОПИЯ АВЕНЮ

ciela

UTOPIA AVENUE

Copyright © 2020 by David Mitchell

© Петя Петкова, *превод от английски*

© Дамян Дамянов, *дизайнер на корицата*

© Сиела Норма АД

София • 2021

ISBN: 978-954-28-3537-0

ДЕЙВИД МИЧЪЛ

УТОПИЯ АВЕНЮ

Превод от английски: Петя Петкова

ciela

На Берил и Ник –
за червеношийките и годините

Раят е пътят към рая

А страна

1. Надежда всяка оставете (Мос)
2. Сал и река (Холоуей)
3. Тъмна стая (Де Зут)
4. Отдомки (Мос)
5. Мона Лиза пее блус (Холоуей)

Надежда всяка оставете

●

Дийн подминава забързано театър „Финикс“, успява да избегне сблъсъка със сляп мъж с тъмни очила, излиза на платното на „Чаринг Крос Роуд“, за да изпревари бавноподвижна жена с бебешка количка, прескача една кална локва, свива по „Денмарк Стрийт“ и се подхлъзва на леда. Краката му литват нагоре. Във въздуха е достатъчно дълго, за да види как канавката и небето си разменят местата, *това адски ще боли*, помисля си той, след което тротоарът разпердушинва ребрата, коляното и глезена му. *Наистина боли адски*. Никой не спира да му помогне да се изправи. *Проклетият Лондон.* Мустакат мъж с бомбе и вид на борсов агент се подхилва подигравателно на загазилия дългокос келеш и продължава по пътя си. Дийн се изправя предпазливо, без да обръща внимание на пулсиращата болка, дано не си е счупил нещо. Господин Кракси не плаща болнични. Поне китките и ръцете му явно не са пострадали. *Парите.* Проверява дали банковата книжка с ценното си съдържание от десет банкноти по пет лири е на сигурно място в джоба на палтото. *Всичко е наред.* Закуцуква нататък. Разпознава Рик Уейкман, по прякор „От раз“, на витрината на кафене „Джокондата“ от отсрещната страна на улицата. На Дийн му се иска да можеше да отиде при него и да изпие едно кафе, да изпуши някоя и друга цигара и да си побъбрят за работата в звукозаписното студио, но в петък сутрин трябва да плати наема и госпожа Невит дебне във всекидневната си като гигантски паяк. Тази седмица положението с парите е добро. Преводът от Рей пристигна вчера и Дийн вися четиресет минути на опашка да го осребри, така че сега про-

дължава напред покрай „Линч енд Лъптон“, където господин Линч му обясни, че всичките му песни са скапани, а няколко са просто жалки. Покрай офиса на музикалния мениджър Алф Къмингс, където самият Алф Къмингс сложи пухкавата си ръка върху бедрото му и прошепна: „И двамата знаем какво мога да направя за теб, красавецо, въпросът е какво ще направиш ти за мен“, и покрай студио „Фънгъс Хът“, където Дийн трябваше да запише демо с „Броненосецът Потьомкин“, преди да го изритат от бандата.

– Помощ, моля ви, аз… – Мъж със зачервено лице сграбчва Дийн за ревера и изпъшква: – Аз… – Той се превива от силна болка. – Много ми е зле.

– Спокойно, приятелю, хайде, седни на стъпалото. Къде те боли?

От изкривената уста на мъжа капе слюнка.

– Гърдите…

– Всичко е наред… Ще потърсим помощ.

Той се оглежда, но хората отминават бързо, вдигнали яки, нахлупили шапки и извърнали погледи.

Мъжът изхленчва и се обляга на Дийн.

– Оооох.

– Май ти трябва линейка, приятелю…

– Какво става? – Новодошлият е на годините на Дийн, с къса коса и практично вълнено палто. Разхлабва вратовръзката на падналия мъж и го поглежда в очите. – Казвам се Хопкинс. Лекар съм. Кимнете, ако ме разбирате, господине.

Мъжът прави гримаса, простенва и успява да кимне.

– Добре – отбелязва Хопкинс и се обръща към Дийн. – Това баща ви ли е?

– Не, за пръв път го виждам. Каза, че го болят гърдите.

– Гърдите, значи? – Хопкинс сваля едната си ръкавица и долепя пръст до вена на шията на мъжа. – Силна аритмия. Господине? Мисля, че получавате инфаркт.

Мъжът се ококорва, а след това присвива очи в нов пристъп на болка.

– В кафенето има телефон – сеща се Дийн. – Ще се обадя на „Бърза помощ“.

– Няма да пристигнат навреме – заявява Хопкинс. – Трафикът по „Чаринг Крос Роуд“ е същински кошмар. Случайно да знаете къде е „Фрит Стрийт“?

– Да, знам, там има поликлиника, до площад „Сохо“.

– Точно така. Изтичайте там и им кажете, че мъж получава инфаркт пред магазина за цигари на „Денмарк Стрийт“ и че на доктор Хопкинс му трябва екип с носилка незабавно. Разбрано?

Хопкинс, „Денмарк Стрийт“, носилка.

– Да.

– Браво. Аз ще остана тук да му окажа първа помощ. А сега тичай презглава. Животът на горкия нещастник зависи от теб.

Дийн претичва през „Чаринг Крос Роуд“, свива по „Манет Стрийт“, минава покрай книжарница „Фойлс“ и по късата уличка под кръчмата „Стълбовете на Херкулес“. Тялото му вече е забравило болката от падането. Подминава боклукчиите, които изпразват кофи в камион на „Грийк Стрийт“, хуква по средата на улицата към площад „Сохо“, където подплашва ято гълъби и те излитат, едва не пада за втори път, когато завива по „Фрит Стрийт“, и изкачва на бегом стълбището на поликлиниката, за да стигне до рецепцията, където портиер чете „Дейли Мирър“. „ДОНАЛД КАМБЪЛ Е МЪРТЪВ“, пише с големи букви на първа страница. Дийн изстрелва задъхано съобщението си:

– Праща ме доктор Хопкинс… Инфаркт на „Денмарк Стрийт“… Трябва му екип с носилка веднага…

Портиерът сваля вестника. По мустака му са полепнали трохи. Изглежда, все едно не го е еня.

– Човек умира – настоява Дийн. – Не ме ли чу?

– Чух те, много ясно. Крещиш ми в лицето.

– Тогава прати помощ! Нали това е болница, дявол го взел!

Портиерът изсумтява силно.

– Изтеглил си голяма сума пари, преди да срещнеш този „доктор Хопкинс“, нали?

– Да. Петдесет лири. Е, и?

Портиерът изтръсква трохи от ревера си.

– Парите още ли са в теб, синко?

– Тук са. – Дийн бръква в палтото за банковата книжка. Няма я. *Не е възможно.* Опипва другите джобове. Минава скърцаща количка. Дете реве, та се къса. – Мамка му… Трябва да съм ги изпуснал по пътя…

– Съжалявам, синко. Изиграли са те.

Дийн си спомня как мъжът падна на гърдите му…

– Не. Не. Беше истински инфаркт. Едва се държеше на крака.

Отново проверява джобовете си. Парите ги няма.

– Не че е кой знае каква утеха – продължава портиерът, – но ти си петият от ноември насам. Такива неща бързо се разчуват. Всички болници и поликлиники в Централен Лондон престанаха да осигуряват носилки за така наречения „Хопкинс“. Пращат ги за зелен хайвер. Когато отидат на мястото, не намират никого.

– Но те… – На Дийн му се гади. – Но те…

– Не приличаха на джебчии, а?

Тъкмо това щеше да каже.

– Откъде са знаели, че имам пари?

– Какво би направил, ако си излязъл на лов за тлъстичък портфейл?

Дийн се замисля. *Банката.*

– Видели са ме да изтеглям парите. След това са ме проследили.

Портиерът отхапва от рулце с наденица.

– Право в целта, Шерлок.

– Но… повечето пари бяха за китарата и… – Дийн се сеща за госпожа Невит. – О, мамка му. Останалото беше за наема ми. Как ще си платя наема?

– Можеш да се оплачеш на ченгетата, но не очаквай много. За куките „Сохо“ е заобиколен от табели с надпис: „Надежда всяка оставете, вий, що тук пристъпвате“.

– Хазяйката ми е същински Хитлер. Ще ме изхвърли.

Портиерът сръбва от чая си.

– Може да се съжали над теб. Кой знае?

Госпожа Невит седи до високия прозорец. Във всекидневната мирише на влага и пържен бекон. Камината изглежда отдавна излязла от употреба. Счетоводната книга на хазайката е разтворена на писалището. Куките ѝ за плетене потракват и почукват. На тавана е окачен полилей, който никога не свети. Цветята по тапетите са потънали в сумрак, все едно са в джунглата. Тримата покойни съпрузи на госпожа Невит гледат кръвнишки от снимки в позлатени рамки.

– Добро утро, госпожо Невит.

– Утринта почти свършва, господин Мос.

– Да, ами ъъъ… – Гърлото на Дийн е пресъхнало. – Обраха ме.

Куките за плетене спират.

– Колко жалко.

– Идея си нямате. Изтеглих парите за наема, но двама джебчии ме обраха на „Денмарк Стрийт“. Сигурно са ме видели в банката и след това са ме проследили. Пладнешки обир. Отвсякъде.

– Боже, боже. Каква беда.

Явно си мисли, че дрънкам врели-некипели.

– А и колко жалко – продължава госпожа Невит, – че не се задържахте в кралската печатница „Бретън“. Това беше прилично занятие. В порядъчна част на града. В „Мейфеър“ не стават грабежи.

В „Бретън“ те скапват от бачкане за няма нищо, изпуфтява наум Дийн.

– Както ви казах, госпожо Невит, с „Бретън“ не се получи.

– Не ме засяга. Засяга ме наемът. Да разбирам ли, че искате повече време, за да го платите?

Дийн си отдъхва.

– Честно казано, ще съм ви много благодарен.

Тя присвива устни и издува ноздри.

– Тогава този път, само този път, ще удължа срока…

– Благодаря ви, госпожо Невит. Не мога да ви опиша колко…

– … до два часà. Все пак съм разбран човек.

Будалка ли ме старата коза?

– Два часà… днес?

– Имате предостатъчно време да отидете до банката и да се върнете. Само че този път не размахвайте парите на улицата.

Дийн го обливат едновременно горещи и студени вълни, повдига му се.

– Всъщност в момента сметката ми е празна, но ще ми платят в понеделник. Тогава ще ви се издължа.

Хазяйката дръпва висящ от тавана шнур. Изважда табелка от писалището си: „СТАЯ ПОД НАЕМ – ЧЕРНИ И ИРЛАНДЦИ НЕ СЕ ДОПУСКАТ – ПОВЕЧЕ ИНФОРМАЦИЯ ВЪТРЕ“.

– Не, госпожо Невит, недейте. Няма нужда.

Хазяйката слага табелката на прозореца.

– Къде ще спя тази нощ?

– Където пожелаете. Но няма да е тук.

Първо оставам без пари, а сега и без квартира.

– Искам си капарото.

– Наематели, които не си плащат наема, губят капарото. Правилата са закачени на вратата. Не ви дължа нищо.

– Парите са си мои, госпожо Невит.

– Не и според договора, който подписахте.

– Най-късно до вторник или сряда ще имате нов наемател. Не можете да задържите капарото. Това е кражба.

Тя отново започва да плете.

– Знаете ли, от самото начало надуших сополанкото от Източен Лондон. Но си казах: „Не, дай му шанс. В крайна сметка печатарите на Нейно Величество виждат бъдеще в него“. Така че ви дадох шанс. И какво стана? Махнахте се от „Бретън“ заради „поп група“. Пуснахте си дълга коса като момиче. Харчите си парите за китари и един бог знае какво, така че не ви остава нищо за черни дни. А сега ме обвинявате в кражба. Е, това ще ми е за урок. Роденият на дъното си остава на дъното. А, господин Харис… – Наемният главорез на госпожа Невит, бившият военен Харис, се появява на вратата на всекидневната. – Тази – тя хвърля поглед към Дийн – особа ни напуска. Незабавно.

– Ключовете – изръмжава господин Харис. – И двата.

– Ами нещата ми? И тях ли ще откраднете?

– Вземете си ги, притрябвали са ми! – заявява госпожа Невит. – Ако нещо е останало в стаята ви до два часà, в три ще е в магазина на „Армията на спасението“. А сега се махайте.

– Мили боже – промърморва Дийн. – Надявам се скоро да се гътнеш.

Госпожа Невит не му обръща внимание. Куките ѝ тракат. Господин Харис го хваща за яката и го вдига.

Дийн едва си поема дъх.

– Задушаваш ме, лайнар такъв!

Бившият сержант го изтиква в коридора.

– Качвай се в стаята, събирай си партакешите и да те няма. Или не просто ще те задуша, педалче недоносено, ами…

Поне още имам работа. Дийн натъпква кафето в цедката, окачва я на машината и дръпва дръжката. Гаджията бълва пара. Осемчасовата смяна на Дийн се точи бавно. Той усеща натъртванията от падането на „Денмарк Стрийт“. Навън е кучи студ, но в кафене „Етна“ на ъгъла на „Д’Арблей“ и „Бруър“ е топло, светло и шумно. Студенти и хлапета от предградията разговарят, флиртуват, спорят. Модове[1] се събират, за да тръгнат по музикалните клубове да се друсат и да танцуват. Спретнати възрастни мъже оглеждат младежи и девойки, на които им трябва спонсор. Не толкова спретнати възрастни мъже се отбиват в кафенето, преди да отидат в бардаци или да гледат порнофилми. *Тук сигурно са се наблъскали над сто души,* мисли си Дийн, *и всеки от тях има къде да спи довечера.* Откакто е започнал смяната си, той се надява да се отбие някой познат, който му дължи услуга, и да го придума да се приюти на дивана му. С напредването на времето надеждата му отслабва, а сега съвсем се стопява. От джубокса гърми 19th Nervous Breakdown на „Ролинг

[1] Мод – младежко субкултурно движение, възникнало през 50-те; характерни за него са интересът към модата и музикалните жанрове като соул и R&B, а по-късно поп рока, употребата на амфетамини и карането на скутери. – Бел. прев.

Стоунс“. Дийн беше извадил акордите ѝ по слух с Кени Иъруд, когато свиреха в „Гробарите“ и животът беше по-прост. От накрайника на гаджията капе кафе, чашата се напълва. Господин Кракси минава с поднос с мръсни чинии. *Накарай го да ти плати по-рано,* казва си Дийн за петнайсети път. *Нямаш друг избор.*

– Господин Кракси, може ли…

Господин Кракси се обръща, без да го забележи.

– Пру, рагаца, избърши проклетите барове, изглеждат бедзобразно!

Той отминава и зад него се вижда клиент, седнал на бара, между каната с мляко и кафемашината. Трийсетинагодишен, оплешивяващ, с вид на читанка, облечен в пепитено сако, с гъзарски правоъгълни очила със сини стъкла. *Може да е обратен, но човек никога не знае в „Сохо“.*

Клиентът вдига очи от списанието си – „Рекърд Уикли“ – и спокойно среща погледа му. Намръщва се, все едно се опитва да определи що за птица е. Ако бяха в кръчма, Дийн щеше да попита: „Какво зяпаш, бе?“. Тук обаче се извръща и изплаква цедката със студена вода. *Може би си мисли, че си падам по него.*

Шарън пристига с нова бележка с поръчки.

– Две еспресо и две коли за девета маса.

– Две еспресо, две коли, девета маса, разбрано.

Дийн се обръща към гаджията, натиска копчето и върху капучиното се спуска млечна пяна.

Шарън минава при него зад бара, за да напълни захарницата.

– Съжалявам, че не можеш да преспиш на пода при мен, честно, наистина съжалявам.

– Няма проблем. – Дийн поръсва капучиното с какао и го слага на бара за Пру. – Беше малко нахално да те питам.

– Хазяйката ми е като офицер от КГБ и игуменка на манастир в едно. Ако се опитам да те вмъкна вътре, ще ни излови и ще се разкудкудяка: „Това е почтен дом, а не бардак!“, и ще ме изрита.

Той напълва цедката за еспресо.

– Ясно. Няма проблем.

– Нали няма да спиш под някой мост?

– Не, разбира се. Има на кого да звънна.

Шарън грейва.

– В такъв случай – тя завърта ханша си – се радвам, че първо попита мен. Ако мога да ти помогна с нещо, насреща съм.

Дийн не си пада по това сладко, но трътлесто момиче с лице като топка тесто и очи като стафиди… *но в любовта и на война всичко е позволено.*

– Можеш ли да ми заемеш някой и друг шилинг до понеделник? Само докато ми платят?

Шарън се поколебава.

– Ще ми се отплатиш ли подобаващо?

Ох, палавнице. Дийн докарва кривата си усмивка. Отваря бутилка кока-кола.

– Щом пак си стъпя на краката, ще ти платя със зашеметяваща лихва.

Тя грейва и Дийн почти се чувства виновен колко е лесно.

– Може и да ми се намира някой и друг шилинг в чантата. Просто не ме забравяй, когато станеш поп звезда милионер.

– Маса петнайсет още чака! – изкрещява господин Кракси със сицилианска интонация. – Три горещи шоколада! Маршмелоу! Престо!

– Три горещи шоколада – провиква се Дийн в отговор.

Шарън се изнизва със захарницата. Пру идва да вземе капучиното за осма маса и Дийн набучва бележката с поръчката. Две трети от шиша са запълнени. Господин Кракси ще е в добро настроение. *А ако не е, край с мен.* Sunshine Superman на Донован поема щафетата от „Стоунс“. Парата съска в гаджията. Дийн се чуди колко ли са шилингите на Шарън. Със сигурност няма да стигнат за хотел. На „Тотнъм Корт Роуд“ има младежки хостел, но Дийн не знае дали им се намира свободно легло. Докато стигне дотам, ще стане десет и половина. Той отново прехвърля списъка си с лондончани, които А) могат да му помогнат и Б) имат телефони. Метрото затваря около полунощ, така че, ако

цъфне с баса и раницата си на нечий праг в „Брикстън“ или „Хамърсмит“ и не завари никого у дома, ще остане на сухо. Дори се замисля за бившите си колеги от „Броненосецът Потьомкин“, но подозира, че няма връщане назад към тях.

Той поглежда клиента със сините очила. Сменил е „Рекърд Уикли“ с книга – „На дъното в Париж и Лондон“. Дийн се пита дали е битник. В колежа по изобразително изкуство имаше неколцина, които позираха като битници. Пушеха „Голоаз“, говореха за екзистенциализъм и се разнасяха с френски вестници.

– Ей, Клептън. – Пру я бива с прякорите. – Чакаш горещите шоколади да се направят сами ли?

– Клептън е соло китарист – обяснява Дийн за стотен път. – Аз съм басист, да му се не види!

Пру се усмихва доволно.

Малкият двор зад кухнята на „Етна“ е почерняла от сажди мъглива шахта, в която се побират кофите за боклук и почти нищо друго. Дийн наблюдава плъх, който се изкачва по канализационна тръба към квадрата осветено отдолу нощно небе. Вдишва дълбоко дима от последната си цигара „Дънхил“. Минава десет часът и двамата с Шарън са свършили работа. Тя даде на Дийн осем шилинга и се прибра в квартирата си. *Стигат за билета за влака до Грейвзенд, ако нищо друго не се получи.* Дийн чува от вратата на кухнята как господин Кракси говори на италиански с най-новото попълнение от сицилиански племенници. Въпросният почти не говори английски, но и не му е нужно, за да наглежда бълбукащите казани със сос „Болонезе“, който, насипан върху спагети, е единственото ястие в менюто на „Етна“.

Господин Кракси се появява.

– Искаше да говориш с мен, Мос.

Дийн загася цигарата на паважа. Шефът му го изпепелява с поглед. Дийн вдига угарката.

– Съжалявам.

– Нямам цяла вечер.

– Бихте ли ми платили сега?

Господин Кракси проверява дали е чул правилно.

– Да ти платя сега?

– Да. Надниците ми. Тази вечер. Сега. Моля ви.

Господин Кракси изглежда изумен.

– Плащам надници в понеделника.

– Да, но ме обраха, както обясних по-рано.

Животът и Лондон са направили господин Кракси подозрителен. *Или си е такъв по рождение.*

– Е, нещастие. Но винаги плащам в понеделника.

– Нямаше да ви моля, ако не бях отчаян. Но не можах да си платя наема и хазяйката ме изхвърли. Затова раницата и китарата ми са в шкафа на персонала.

– А. Мисля отиваш на почивка.

Дийн докарва престорена усмивка, в случай че това е било шега.

– Де да беше така. Но не, наистина ми трябват пари. За стая в младежкия хостел или нещо такова.

Господин Кракси се замисля.

– Загазил си, Мос. Но сам си виновен. Винаги плащам надници в понеделника.

– Не можете ли просто да ми заемете някоя и друга лира? Моля ви.

– Имаш китара. Отиди в заложна къща.

Все едно да караш камъка вода да пусне, мисли си Дийн.

– Първо на първо, не съм платил последната вноска, така че китарата не е моя и не мога да я продам. Второ, минава десет в петък вечер и заложните къщи са затворени.

– Не съм банка. Плащам в понеделника. Точка.

– Как се очаква да дойда в понеделник, ако пипна двойна пневмония, защото през уикенда съм спал в Хайд парк?

Бузите на господин Кракси потрепват.

– Не си тук в понеделника, добре. Плащам ти кръгла нула. Само заповед за уволнение. Разбрано?

– Каква разлика има дали ще ми платите сега, или в понеделник? Дори не съм на работа тази събота и неделя, по дяволите!

Господин Кракси скръства ръце.

– Мос, ти уволнен.

– О, да му се не види! Не можете да ми причините това.

Дундест пръст смушква Дийн в слънчевия сплит.

– Е лесно. Е направено. Изчезвай.

– Не. – „Първо парите ми, после квартирата, а сега и работата.“ – Не. Не. – Дийн избутва пръста на Кракси. – Дължите ми заплата за пет дни.

– Докажи го. Съди ме. Намери си адвокат.

Дийн забравя, че е метър и седемдесет, а не метър и деветдесет и изкрещява в лицето на Кракси:

– Дължиш ми заплата за пет дни, долен крадлив тарикат!

– Ах, си, си. Дължа ти. Ето, плащам каквото дължа.

Мощен юмрук се забива в корема на Дийн. Той се превива и пада по гръб. *За втори път днес.* Някъде лае куче. Дийн се изправя, но Кракси е изчезнал и двама от племенниците от Сицилия се появяват на вратата на кухнята. Единият държи китарата „Фендър“, а другият раницата на Дийн. Хващат го за ръцете и го изкарват от кафенето. „Кинкс“ пеят Sunny Afternoon от джубокса. Дийн хвърля поглед назад. Кракси го гледа кръвнишки от касата, скръстил ръце.

Дийн показва среден пръст на бившия си шеф.

Кракси показва с жест как ще му пререже гърлото.

Озовал се на „Д’Арблей Стрийт“, Дийн няма къде да отиде и се чуди какво ли ще стане, ако метне половин тухла през прозореца на кафенето. Килията в ареста ще реши непосредственото проблем с подслона, но криминалното досие може да му излезе през носа в бъдеще. Влиза в телефонна кабина на ъгъла на улицата. Тя е пълна със залепени листчета с имена на момичета и телефонни номера. Той стиска китарата и подпира полуотворената врата с раницата си. Изважда монета от шест пенса и

прелиства тефтерчето с адреси и телефони. *Той се премести в Бристол... още му дължа пет лири... почина...* Намира номера на Род Демпси. Не го познава добре, но му е съкварталец от Грейвзенд. Миналия месец отвори магазин за кожени якета и мотористка екипировка в „Камдън“. Дийн набира номера му, но никой не вдига.

А сега какво?

Излиза от телефонната кабина. Ледена мъгла размазва очертанията, зацапва лицата на минувачите, опушва неоновите табели – „МОМИЧЕТА! МОМИЧЕТА! МОМИЧЕТА!“ – и изпълва дробовете на Дийн. Разполага с петнайсет шилинга и три пенса и два начина да ги похарчи. Може да се спусне по „Д’Арблей Стрийт“ до „Чаринг Крос Роуд“, да вземе автобус до гарата и влак до Грейвзенд, да събуди Рей, Шърл и сина им, да признае, че изкараните с пот на челото петдесет лири на брат му – за които Шърл не знае – са били задигнати десет минути след като са стигнали до Дийн, и да ги помоли да преспи на дивана им. Но не може да остане там вечно.

А утре? Да се върне да живее при баба Мос и Бил? На двайсет и три години. През седмицата ще занесе скъпоценния „Фендър“ обратно в „Селмърс Гитарс“ и ще моли да му възстановят частично парите, които вече е платил. Като си приспаднат сумата за амортизацията. Лека ти пръст, Дийн Мос, професионален музикант. Разбира се, Хари Мофат ще научи. *И ще се залива от смях.*

Или... Дийн поглежда надолу по „Бруър Стрийт“ към клубовете, светлините, навалицата, заведенията за пийпшоу, игралните зали, кръчмите… *Да хвърля ези-тура един последен път.* Глупи може да е в „Каретата и конете“. Ник Уо е в клуб „Мандрейк“ почти всеки петък. Ал е в „Бънджис“ на „Личфийлд Стрийт“. Навярно той ще го приюти на пода си до понеделник. Утре Дийн ще си потърси работа в друго кафене. В най-добрия случай по-далеч от „Етна“. *Ще карам на хляб и „Мармайт“, докато ми платят.*

Но... ами ако Съдбата предпочита разумните? Ами ако Дийн хвърли ези-тура, похарчи парите си за вход в клуб, заговори се с някоя засукана мадама със собствен апартамент, която после ще се омете, докато той е в кенефа? *Няма да ми е за пръв път.* Или ако охраната го изхвърли къркан до козирката на заледен оплискан с бълвоч тротоар в три сутринта, а парите му за билет са заминали? Няма да има друг избор, освен да се прибере в Грейвзенд с кракомобила. От другата страна на „Д'Арблей Стрийт" един скитник преравя препълнена кофа за боклук. *Ако и той някога е хвърлил ези-тура за последно?*

На глас казва:

– Ами ако песните ми са скапани и жалки?

Ако просто залъгвам себе си, че съм музикант?

Трябва да реши. Изважда отново шестте пенса.

Ези е „Д'Арблей Стрийт" и Грейвзенд.

Тура е „Бруър Стрийт", „Сохо" и музиката.

Хвърля монетата във въздуха…

– Извинете, Дийн Мос?

Монетата пада в канавката и изчезва. *Шестте ми пенса!* Дийн се обръща и вижда битника от бара на „Етна", който може би е обратен. Носи астраганена шапка като руски шпионин, но говорът му е американски.

– Боже, съжалявам, заради мен си загубихте монетата…

– Да, по дяволите!

– Чакайте, ето я, вижте… – Непознатият се навежда и изважда шестте пенса. – Заповядайте.

Дийн я прибира в джоба си.

– И кой сте вие?

– Казвам се Лъван Франкланд. Засякохме се през август в „Брайтън Оудиън". На „Концерта на бъдещите звезди". Бях мениджър на „Приматите". Вие бяхте с „Броненосецът Потьомкин". Изпълнихте „Мръсна река". Жестока песен.

Дийн се отнася подозрително към похвалите, особено когато идват от мъж, който може би е обратен. От друга страна,

този обратен е музикален мениджър, а напоследък на Дийн му липсват похвали от когото и да било за каквото и да било.

– Аз написах „Мръсна река“. Това е моя песен.

– Така разбрах и аз. А също и че сте се разделили с „Потьомкин“.

Върхът на носа на Дийн е леден.

– Изритаха ме. Заради „ревизионизъм“.

Лъван Франкланд се разсмива и от устата му излизат накъсани облачета.

– Е, поне не е заради „художествени различия“.

– Написаха песен за Мао и аз казах, че е пълен боклук. Припевът беше: „Председателю Мао, председателю Мао, с червеното знаме води ни напред“. Кажи честно.

– По-добре ви е без тях.

Франкланд изважда кутия „Ротманс“ и предлага на Дийн да запали.

– Без тях съм разорен, дявол го взел. – Дийн взема цигара с изтръпнали пръсти. – Разорен и затънал до шия.

Франкланд запалва цигарата на Дийн и своята с гъзарска запалка „Зипо“.

– Нямаше как да не чуя… – Той кимва към „Етна“. – Значи, няма къде да пренощувате?

Покрай тях минават в колона група модове, пременени в най-изисканите си тоалети за петък вечер. На амфети са и сигурно отиват в „Марки“, предполага Дийн.

– Не. Няма.

– Имам предложение – обявява Франкланд.

Дийн потреперва.

– Така ли? Какво предложение?

– Тази вечер една група свири в клуб 2i’s. Бих искал да чуя мнението ви за тях. Ако дойдете, после може да се опънете на дивана ми. Жилището ми е в „Бейзуотър“. Не е „Риц“, но е по-топло, отколкото под моста „Уотърлу“.

– Не сте ли мениджър на „Приматите“?

– Вече не. Художествени различия. Сега – наблизо се пръсва стъкло и отеква демоничен смях – търся нови таланти.

Дийн е изкушен. Ще е топло и сухо. Утре ще може да изпроси закуска, да се изкъпе и да се възползва от тефтерчето си. Франкланд сигурно има телефон. *Проблемът е, че този спасителен пояс може да си има цена.*

– Ако се чувствате застрашен на дивана – Лъван изглежда развеселен, – може да пренощувате в банята. Вратата се заключва.

Значи е обратен и знае, че съм се досетил... но ако на него не му пука, защо пък на мен да ми пука?

– Диванът ме устройва.

В кафе-бар 2i's на „Олд Комптън Стрийт“ № 59 е горещо, влажно и тъмно като подмишници. Две голи крушки висят над ниска сцена, скалъпена от дъски и пластмасови касетки. Стените са запотени, от тавана капе вода. Въпреки това само допреди пет години 2i's беше едно от най-нашумелите заведения с нови таланти: Клиф Ричард, Ханк Марвин, Томи Стийл и Адам Фейт са започнали кариерите си тук. Тази вечер на сцената е „Блус Кадилак“ на Арчи Кинок със самия Арчи Кинок – вокали и ритъм китара, басист е Лари Ратнър, барабанистът е облечен в елече и барабаните му са твърде големи за сцената, а китаристът е висок, слаб тип с леко безумен вид, розовеща кожа, червеникава коса и присвити очи. Пурпурното му сако се мята, косата му се спуска над грифа. Групата изпълнява стария хит на Арчи Кинок „Самотата боли“. Само за секунди Дийн разбира, че не една, а цели две от гумите на „Блус Кадилак“ са спукани. Арчи Кинок е пиян, напушен или и двете. Хленчи блусово на микрофона „Сааа-ааамотата бооооли“, но все бърка китарната част. Междувременно Лари Ратнър изостава от бийта. Поддържащите вокали – „Сааа-ааамотна си и ти, бебче, сааа-ааамотна си и ти“ – звучат леко фалшиво. По средата на песента той изръмжава на барабаниста: „Изоставаш, да му се не види!“. Барабанистът се начумерва. Китаристът се впуска в соло, като поддържа лек, вибриращ тон в продължение на три такта, преди да започне до болка познатия риф. Арчи подхваща отново ритъм частта

си, като се придържа към ми-ла-сол, докато китаристът подема мелодията и магически я преобръща. Второто соло впечатлява Дийн дори повече от първото. Хората проточват вратове, за да гледат как пръстите на китариста летят, подръпват, стискат, теглят, плъзгат се и барабанят нагоре-надолу по грифа.

Как го прави, по дяволите?

I'м Your Hoochie Coochie Man на Мъди Уотърс е последвана от по-слабо познатия хит на Арчи Кинок „Полет на вълшебно килимче", който преминава плавно в Green Onions на „Букър Ти и Ем Джис". Китаристът и барабанистът свирят все по-сърцато, но двете стари кучета Кинок и Ратнър дърпат групата надолу. Кинок завършва първата част, като поздравява малобройната публика, все едно току-що е вдигнал на крака „Албърт Хол".

– Лондон, аз съм Арчи Кинок и се завърнах! Скоро ще излезем за втората част.

„Блус Кадилак" се оттегля в бункера встрани от сцената. I Feel Free на „Крийм" вие от колоните с металически звук, а половината слушатели се завличат горе да си купят кола, портокалов сок и кафе.

Франкланд се обръща към Дийн:

– Какво ще кажеш?

– Доведе ме да видя китариста, нали?

– Точно така.

– Доста е добър.

Лъван прави физиономия, все едно иска да каже: „Само толкова?".

– Невероятен е. Кой е той?

– Казва се Джаспър де Зут.

– Боже. В моя край ще те спукат от бой и за по-малко.

– Баща холандец, майка англичанка. В Англия е само от месец и половина и още се ориентира. Искаш ли някоя капка бърбън в тази кола?

Дийн протяга бутилката си и получава щедро количество.

– Наздраве. Пропилява си таланта с Арчи Кинок.

– Като теб в „Броненосецът Потьомкин“.

– Кой е барабанистът? И той е добър.

– Питър Грифин. „Гриф“. От Йоркшър. Получил е закалка в северните джаз клубове с групата на Уоли Уитби.

– Уоли Уитби, джаз тромпетиста?

– Същият.

Лъван удря голяма глътка от манерката.

– Този Джаспър само свири или пише и песни? – интересува се Дийн.

– Пише. Но Арчи не му разрешава да ги изпълнява пред публика.

Дийн усеща как го пронизва завист.

– Наистина си го бива.

Лъван попива запотеното си чело с носна кърпа на точки.

– Съгласен съм. Но има проблем. Твърде самобитен е, за да се впише във вече съществуваща група като тази на Арчи Кинок, но не е и солов изпълнител. Трябват му добре подбрани, също толкова талантливи колеги, с които взаимно да се тласкат напред.

– Искаш да го привлечеш в друга група, така ли?

– Тази група още не съществува. Но съм убеден, че пред мен е басистът ѝ.

Дийн се засмива.

– Да бе.

– Сериозно говоря. Набирам група. И си мисля, че ти, Джаспър и Гриф може да си паснете.

– Занасяш ли ме?

– Така ли ти изглежда?

– Не, но… какво казаха те?

– Още не съм говорил с тях. Ти си първото парче от мозайката, Дийн. Много малко басисти ще са достатъчно точни за Гриф и достатъчно артистични за Джаспър.

Дийн решава да му угоди за малко.

– И ти ще си мениджърът?

– Много ясно.

– Но Джаспър и Гриф вече свирят в група.

– „Блус Кадилак“ не е група. А умиращо куче. Да го избавиш от мъките му ще е проява на милост.

От тавана пада капка право във врата на Дийн.

– Мениджърът им надали ще се съгласи.

– Бившият мениджър на Арчи избяга с прасенцето касичка, така че Лари Ратнър менажира групата. За съжаление, го бива, колкото мен ме бива в овчарския скок.

Дийн гавръства глътка от бърбъна с кола.

– Значи това е предложение?

– Най-официално.

– Не трябва ли да пробваме как ще е, преди да… – Дийн се спира, преди да каже „скочим в леглото“ – решим каквото и да било?

– Разбира се. За щастие, басът ти е тук и насреща имаш подгрята публика. Трябва само да се съгласиш.

Какви ги дрънка тоя?

– Това е концерт на Арчи Кинок. Той си има басист. Не можем да правим прослушване сега.

Лъван сваля сините си очила и се захваща да почисти стъклата.

– Но отговорът на въпроса дали би искал да се пробваш с Джаспър и Гриф, е „Да“, нали?

– Ами да, предполагам, но…

– Връщам се след няколко минути. – Франкланд си слага очилата. – Имам уговорка. Няма да отнеме много време.

– Уговорка? Сега? С кого?

– С Черната магия.

Дийн чака Лъван Франкланд да се завърне, като наглежда баса си и раницата в ъгъла. Звучи Sha-La-La-La-Lee на „Смол Фейсис“. Той си мисли, че има какво да се желае от текста, когато познат глас възкликва: „Мосър!“. Дийн се озовава лице в лице с Кени Иъруд, приятел от колежа с остър нос, широки очи и глуповата усмивка.